

**Александар
 ВУЧЕВСКИ**

"РЕПУБЛИКАТА ВО ПЛАМЕН"

Кога минатата година читав за илјадниците хектари македонска шума која изгоре само за неколку месеци, искрено се надевав дека оваа нема повторно да ни се случи истото. Мислев дека ќе научиме нешто од нашите грешки и пропустиме дека ќе бидеме подготвени во иднина да ги одбраниме нашите шуми. Но, се случи она од што најмногу се плашев. Ова лето беше едно од најкатастрофалните во однос на пожарите, споредено со неколкуте изминати години по ред. Овој период речиси секогаш е критичен, но ми се чини дека годинава беше кобна. Гореше на целата територија на Македонија. Најголеми беа пожарите во Мариово, во Поречието, во близината на Дојран и на планината Беласица. Освен овие, имаше и стотици помали пожари во другите делови на државата. Штетата е огромна.

Пожарите не можеме да ги наречеме "природна катастрофа", бидејќи во најголем дел тие беа предизвикани од човечки фактор. Негативниот тренд на намерно подметнување на пожари е сè почест во Македонија. Незаштитените шуми ги палат многумина: пироманите за забава, дрвокрадците за профит, сточарите за да обезбедат нови пасишта. Во овој список се додадоа и собирачите на печурки, кои берат скапи видови габи, а нив ги има само во опожарените подрачја. Така, и годинава бевме сведоци на загубата на огромни површини од нашето национално богатство. Штетата е уште поголема доколку знаеме дека се потребни децении за да се обноват шумскиот фонд изгубен во пожарите. Уште потрагичен е фактот дека годинава еден пожарникар го загуби животот во гаснењето, а изгореа и неколку куќи во Мариово. За малку беше избегната и огромна катастрофа во Дојран, кога огнената стихија се доближи на десеттина метри до куќите во градот.

Поучена од претходните лоши искуства оваа година Владата сепак направи превентивен обид пожарите да се спречат. Имено, надлежните го ограничија движењето во шумските појаси во текот на најкритичните месеци. Но, оваа мерка, освен што наиде на негодување кај љубителите на природата,

не покажа резултати. Секоја година државата ги користи сите расположливи материјални и човечки ресурси за гасење на пожарите. Сепак, тоа не е доволно, бидејќи очигледно ја губиме битката.

Најголем дел од пожарите се на достапни планински места. Ова уште повеќе го отежнува нивното гасење. Така, пожарот на планината Беласица, поради непристапноста на теренот, го реши неколку седмици и противпожарните екипи беа немоќни да го локализираат. Не помогнаа многу ниту хеликоптерите на Армијата. Во една

ги позајмиме, бидејќи нивните сопственици и сами имаа огромна потреба од нив. Деновиве во весниците прочитавам дека тендерот за нивна набавка бил закочен некаде во институциите, што мора да се реши зашто оваа приоритетна набавка мора да се реализира во најкус можен рок.

Пред неколку месеци, во една колумна, пишував за акцијата "Ден на дрвото", кога во Македонија за еден ден беа засадени два милиона садници, при што истакнав дека наша обврска е за идните генерации да ги чуваме шумите. Годишите зад нас покажуваат дека бор-

**ВРЕМЕ Е ПРЕДИЗВИКУВАЊЕТО ПОЖАР ВО
 МАКЕДОНИЈА ДА ПОЧНЕ ДА СЕ ТРЕТИРА КАКО
 ТЕШКО КРИВИЧНО ДЕЛО.**

слична ситуација минатото лето, кога гореа високите предели на планината Сува Гора, на помош дојдоа авионите "канадер" од Хрватска. Овие воздухоплови се многу ефикасни во гасењето на пожарите, кои се достапни за конвенционално гасење. И токму поради ова, Владата уште лани најави дека итно ќе набави неколку вакви авиони, но сè уште ги немаме. Во оваа "сезона" на пожари на нашето небо не ги видовме канадерите. Не можевме повторно да

бата против злонамерниците, кои го уништуваат нашето шумско богатство не е воопшто лесна. Време е поенергично да им се застане на патот на пироманите. Тие треба да се третираат како најопасни криминалци. Наместо ограничување на движењето потребни се итни промени во законската регулатива и воведување на драконски казни за овие луѓе кои освен тоа што прават огромна материјална штета ги доведуваат во опасност човечките животи и имоти.